

Гуманітарний відділ Торчинської селищної ради
Загальноосвітня школа I-III ступеня с.Воютин

Розвиваємо обдарованість

Методична розробка

Андрощук В.М.

Горбачук Т.В.

Торчин-2021

Розвиваємо обдарованість. Методична розробка.
Загальноосвітня школа I-III ступеня с.Воютин. 114 ст.

У даній методичній розробці описано досвід роботи педагогічного колективу щодо виявлення обдарованих (творчих) учнів школи. Показано напрацювання по даному питанню вчителя біології Горбачук Т.В. та її учнів на уроках та у позакласній роботі з предмета за останні роки. Додається презентація проєкту «Виявлення і розвиток обдарованої дитини».

Розробники:

Андрощук Валентина Миколаївна, заступник директора,
«вчитель-методист»

Горбачук Тетяна Вікторівна, вчитель біології

Методична розробка затверджена методичною радою школи
Протокол № 4 від 29 січня 2021 року

Зміст

Вступ.....	5
1.Обдаровані діти – майбутнє країни.....	7
1.1.Обдаровані діти: які вони?.....	7
1.2.Критерії виявлення обдарованих учнів.....	11
1.3.Вимоги до вчителя.....	14
1.4.Поради батькам у вихованні особливої дитини.....	16
2.Організація роботи з талановитими школярами у загальноосвітній школі І-ІІІ ступеня с.Воютин.....	18
2.1.Результативність обдарованості.....	20
3.Робота з обдарованими дітьми на уроці та позашкільній діяльності з біології.....	24
3.1. З досвіду роботи вчителя Горбачук Т.В.....	24
3.2.Робота з обдарованими учнями на уроках біології.....	30
3.2.1. Пластилінова лабораторія.....	31
3.2.2.Моделювання.....	35
3.3. Робота з обдарованими учнями в позакласній роботі.....	38
3.3.1.Конкурси природничого циклу.....	40
3.3.2.Природнича школа.....	41
3.3.3.Всеукраїнський польовий збір.....	43
3.3.4.Конкурс з флористики та фітодизайну.....	46
3.3.5.Ліси для нащадків.....	48
3.3.6.Парки – легені міст і сіл.....	49
3.3.7.Україна – Європа – Світ.....	50
3.3.8. Екологічний театр.....	51
3.3.9.Dream- ЕКО.....	54
3.3.10.Птах року.....	56
3.3.11. Юні зоологи і тваринники.....	58

3.3.12.Юннатівський зеленбуд.....	60
3.3.13.Юний селекціонер, генетик.....	61
3.3.14. Зоологічна галерея.....	63
3.3.15.Годівнички.....	65
3.3.16. Галерея кімнатних рослин.....	69
3.3.17.В об'єктиві натураліста.....	71
3.3.18.Енергозберігаючі традиції народів України і Молдови.....	72
3.3.19.Турбота молоді тобі, Україно!.....	73
3.3.20.Барвистий світ домашніх тварин.....	74
3.3.21.Юний дослідник.....	75
3.4. Виховна робота.....	76
3.4.1. Екскурсії.....	77
3.4.2. Кольоровий тиждень.....	79
3.4.3.Квіткові композиції.....	84
4.Проект «Виявлення і розвиток обдарованої дитини».....	89
Додатки.....	98
Список використаної літератури.....	114

Вступ

Проблема виявлення, розвитку і педагогічної підтримки здібних та обдарованих учнів, розкриття їхнього потенціалу завжди була актуальною.

Часто в початкових класах можна побачити дітей-«чомучок», які постійно щось запитують, чимось цікавляться, хочуть більшого обсягу, глибини матеріалу. Однак пізніше, в середній ланці, таких дітей стає менше, а в старших класах залишаються одиниці.

Обдаровані діти з великим інтересом чекають вступу до школи, але незабаром після початку занять виявляється, що незвичайно розумових можливостей дитина стає проблемою не тільки для родини, а й для вчителів. Таких дітей чекають не тільки радості навчання, а й розчарування і конфлікти. Саме їм, найбільш допитливим, часто стає нудно в класі. Більшості вчителів просто ніколи дбати про обдаровану дитину (вони орієнтуються на середнього учня), а іноді їм навіть заважають учні з вражаючими знаннями, з не завжди зрозумілою розумовою активністю.

Іноді педагог збирається приділяти таким учням особливу увагу, давати більш складні завдання, але потім ці наміри забуваються, не виконуються. Діти, що випереджають своїх однолітків, прагнуть привернути до себе увагу. Стрімке виконання завдань, готовність правильно відповісти на запитання вчителя – для них бажана розумова гра, змагання. При цьому таким дітям мало того, що вдається довідатися і зробити на уроці. Часто в початкових класах найбільш розвиненого учня перестають запитувати, як би не помічаючи його готовність до відповіді. А якщо він наполегливо намагається щось сказати або

запитати, учитель починає докоряти йому за те, що він «вискочка».

В результаті дитина стає все менш активною на уроці, переключається на щось стороннє, але при цьому йому не уникнути невдоволення педагога. Так, спочатку ентузіастшкільних занять, обдарована дитина починає хитрувати, аби не відвідувати уроки, стає ненавидіти домашні завдання.

Найбільш здібні діти потребують навантаження, яке було б під силу їх розуму. І часто вони цього не отримують. Таким чином, виникає суперечність між вимогами суспільства і справжнім станом справ у школі. З одного боку держава вимагає активну, творчу особистість, а з іншого боку школа орієнтується на «середнього» учня. І якщо у містах, де є різні типи шкіл, батьки можуть віддати свою дитину у гімназію чи ліцей, то що ж робити у селі?

Підтримка та розвиток учнів, що володіють потенціалом до високих досягнень, є одним із пріоритетних напрямів методичної роботи загальноосвітньої школи І-ІІІ ступеня с.Воютин. І хоч у нашій школі навчається порівняно небагато учнів (173), та й знаходиться вона на окраїні Луцького району, все ж ми можемо похвалитися успіхами наших вихованців завдяки педагогам, які зуміли своєчасно розгледіти їхні таланти.

У даній методичній розробці поділимося досвідом роботи педагогічного колективу щодо виявлення обдарованих (творчих) учнів школи, напрацюваннями вчителябіології Горбачук Т.В. та їїучнів на уроках та у позакласній роботі з предмета за останні роки.

1. Обдаровані діти – майбутнє країни

1.1. Обдаровані діти: які вони?

Кожна дитина по-своєму неповторна. Хтось вміє гарно малювати, хтось здібний до музики, хтось пише вірші, оповідання. Скільки дітей – стільки й здібностей, які залежать від психолого-фізіологічних особливостей людини, соціального оточення, сім'ї та школи. Обдарованість не можна визначити за якимось одним критерієм, оскільки вона виявляється в наборі взаємопов'язаних якостей. Так, в обдарованих людей добра пам'ять, увага, логічне або ж образне мислення.

У тлумачних словниках поняття «здібний», «обдарований», «талановитий» вживаються як синоніми, що відображають рівень прояву здібностей. Отже, встановлюючи складові обдарованості, необхідно основним вважати поняття «здібність». Відомий російський психолог Б.М.Теплов визначає три ознаки цього поняття.

По-перше, здібності – це індивідуально-психологічні особливості, що відрізняють одну людину від іншої.

По-друге, здібності – це не будь-які індивідуальні особливості взагалі, а такі, що стосуються успішного виконання якої-небудь діяльності або багатьох діяльностей.

По-третє, поняття «здібність» не визначає ті знання, навички або вміння, що вже вироблені в конкретної людини.

На думку академіка-засновника Національної академії педагогічних наук України О.Я.Савченко, обдарованість – це сукупність задатків особистості як передумова розвитку її здібностей до певних видів діяльності.

Талант – це певна природна якість, що демонструє особливі здібності. Обдарованість – це стан таланту, ступінь прояву таланту. У психологічному словнику талант трактується як природна обдарованість і видатні здібності до якої-небудь діяльності.

Якими ж чинниками визначається талановитість, обдарованість дитини? Відповідно до теорії психологічної науки, чинниками, за якими здійснюється психічний розвиток дитини, є:

- природні передумови;
- соціальні умови життя;
- система саморозвитку.

Дослідження свідчать, що генетично обумовлений компонент (дар) значною мірою визначає як кінцевий результат, так і темп розвитку. З моменту народження цей генетичний дар під впливом середовища перетворюється на єдину лінію розвитку. Реальна обдарованість залежить не тільки від задатків, але й від того, у якому середовищі зростала дитина, який отримала розвиток, як сама піклувалась про розвиток свого потенціалу.

Реальна обдарованість – не просто статичний Божий чи генетичний дар. Обдарованість існує лише в динаміці, у розвитку, а тому постійно змінюється. Отже, необхідно зауважити, що обдарованість – лише потенціал, який може сприяти успіху, а може й не реалізуватися.

На сьогодні досить актуальним є поняття «творча обдарованість». Більшість авторів відзначають, що творчо обдарована особистість – це людина, якій притаманні певні якості, здібності, особливості психічних процесів, завдяки яким її діяльність відзначається новизною, неповторністю, для якої

потреба в творчості є життєвою необхідністю, а творчий стиль діяльності – характернішим.

Творча особистість – це творчо активна особистість, яка справді не боїться конфліктів із собою та навколишньою дійсністю. Характерними рисами творчої особистості є сміливість у розв’язанні проблеми, багата уява, без якої неможливе генерування оригінальної ідеї, завзяття в довершенні наміченого, незважаючи на можливі конфлікти з колегами і навіть із суспільною думкою.

Риси творчої особистості:

- готовність до ризику;
- імпульсивність, оригінальність та незалежність суджень;
- нерівномірність успіхів у навчальних предметах;
- почуття гумору та схильність до жарту;
- небажання сприймати щось на віру, критичний погляд на такі речі, що немовби повинні стати «священними»;
- сміливість уяви та думки.

Обдаровані діти характеризуються наполегливістю, надзвичайно розвиненою працьовитістю, глибоким і стійким інтересом до певної діяльності.

Визначають три головні види обдарованості:

- академічна, що виявляється в швидкості та легкості опанування значного обсягу готових знань;
- інтелектуальна, що полягає в особливій розумовій самостійності, у підвищеній критичності мислення, здатності самостійно глобально, по-філософськи осмислювати складні інтелектуальні проблеми;
- творча, тобто здатність до творчої самореалізації в різних галузях життєдіяльності.

Обдарованість, з точки зору біології, — це вияв розумових, художніх, фізичних можливостей людини, які значно перевищують середній рівень. Народження обдарованої дитини визначається спадковістю, а її розвиток — навчанням і вихованням.

Обдарованість може проявлятися в різні періоди розвитку людини. Для таких дітей характерними є рання мова, великий словниковий запас, допитливість. Творча дитина, як правило, енергійна, дотепна, відрізняється розвиненою пам'яттю і виявляє значну самостійність у думках і поведінці. Обдаровані діти здатні класифікувати інформацію, вміють користуватися накопиченими знаннями. Вони із задоволенням сприймають складні завдання, під час виконання яких виявляють неабияку увагу, наполегливість. Дитина високої творчої спрямованості здатна з головою заглибитися в те, що її цікавить, вона дуже винахідлива в образотворчій діяльності, іграх, використанні різних матеріалів, висловлює багато різних міркувань з приводу конкретної ситуації, здатна по-новому підійти до розв'язання проблеми. Обдарованість може бути загальною, коли дитина має потяг до різних видів праці та мистецтва, але може бути і спеціальною, коли інтерес проявляється до якогось одного виду діяльності (музичний, художній, спортивний напрями тощо).

Здатність до творчості, поєднана з високим інтелектуальним рівнем, — це виняток, рідкісне явище у звичайному шкільному класі. Однак потенційна творчість, як свідчать зарубіжні та вітчизняні психологічні дослідження, притаманна кожній дитині. Завдання педагога — створювати умови, за яких схильність дітей до нового, нестандартного, їхнє бажання самостійно вирішувати поставлені завдання можуть набути розвитку.

1.2. Критерії виявлення обдарованості дитини

Для виявлення обдарованості використовують різні методи: від найпростішого спостереження (прямого та неформального), індивідуальної бесіди, анкетування до спеціально розроблених стандартизованих та тестових завдань. Обдарованість дітей необхідно відстежувати в динаміці (протягом 2-3 років у порівняльній характеристиці). На основі результатів – складати історію розвитку дитини, індивідуально-психологічну карту. Проте науковці застерігають, що багаторазове використання різних методик для вивчення одних і тих самих дітей може викликати перевтому, небажання брати участь у дослідженні. Тому на початковій стадії слід робити акцент на методі спостереження за дітьми, вивченні продуктів діяльності, зборі інформації про дитину від батьків і вихователів.

Отже, якщо у класі є дитина, що:

- швидко схоплює суть питання, має великий запас знань загального характеру;
- охоче вчиться;
- процес її навчання йде швидкими темпами;
- свою роботу виконує самостійно;
- надає перевагу індивідуальним видам діяльності;
- із задоволенням займається різними видами творчої діяльності;
- значно випереджає однолітків за кількістю умінь і навичок і загальним розвитком,

значить, у класі вчиться дитина з високим рівнем загальних здібностей.

Якщо учень:

- виявляє явні задатки лідера, намагається бути керівником;
- відрізняється широтою і різнобічністю інтересів;
- може мислити абстрактно, ставить собі завдання і після ретельного аналізу шукає шляхи його рішення;
- мислить творчо;
- пропонує нові ідеї і нестандартні варіанти рішень,
*значить, у вчителя з'явився помічник, організатор,
натхненник, його «права рука»*

Якщо учень:

- вразливий і артистичний, діяльний і енергійний;
- прагне практично реалізувати свої плани, ідеї, проекти;
- володіє в досконалості для свого віку технікою гри на музичних інструментах;
- відмінно малює;
- добре володіє мовою;
- має великий словниковий запас, швидко і виразно читає,
*Значить, у класі вчиться майбутній учитель, актор,
композитор чи інша знаменитість у мистецтві.*

Якщо у класі є учень, що:

- багато читає не з примусу;
- може довго і зосереджено працювати над вирішенням якої-небудь цікавої проблеми;
- швидко вирішує математичні задачі;
- намагається швидко схопити суть питання і зробити загальні висновки;
- прагне впорядкувати слова, числа і т.д., звести їх у єдину систему;
- при відповіді на запитання враховує ступінь його важливості;
- має гнучке мислення;

- виявляє цікавість до техніки і не властиві для його віку навички й уміння при конструюванні,
значить, у дитини високий інтелектуальний і технічний потенціал, високі технічні здібності.

Якщо у класі дитина:

- під час спортивних ігор завжди виходить переможцем;
- уміє координувати свої рухи;
- реальні досягнення в спорті значно вищі за рівень її однолітків;
- яскраво виражені вольові якості;
- стійко переносить фізичну напругу,
значить, учень має високий рівень спортивних здібностей.

Якщо дитина:

- чимось глибоко зацікавившись, намагається зрозуміти суть питання, намагається обґрунтувати його, знайти логічне рішення, дати розумну відповідь;
- має «критичну жилку»;
- виявляє здатність до вдосконалення;
- може розумно висловитися з широкого кола питань,
значить, у класі обдарована дитина, і їй потрібна підтримка вчителя.

1.3.Вимоги до вчителя, який працює з обдарованими (творчими) дітьми

Творчу, обдаровану дитину повинен учити і творчий вчитель, добре підготовлений. Дані досліджень підтверджують, що непідготовлені педагоги часто не можуть виявити обдарованих дітей, не знають їхніх особливостей. А іноді такі вчителі налаштовані вороже стосовно видатних дітей, адже ті створюють певну загрозу педагогічному авторитетові. А ще непідготовлені педагоги нерідко застосовують щодо обдарованих дітей тактику кількісного збільшення знань, а не якісних їх змін. Тому науковці визначають модель креативного вчителя, який хоче працювати з талановитими дітьми. Педагог, перш за все, повинен розуміти й поважати особистість, розвивати в собі особливу педагогічну інтуїцію, читати відповідну педагогічну та психологічну літературу, вміти вести індивідуальну роботу, знаходити підхід до кожного, насичуючи спілкування цікавою інтелектуальною діяльністю, дослідницькою практикою.

Поради вчителям щодо роботи з учнями з ознаками обдарованості:

1. Учитель не повинен вихваляти кращого учня. Не потрібно вирізняти обдаровану дитину за індивідуальні успіхи, краще заохотити спільні заняття з іншими дітьми.
2. Учителеві не варто приділяти багато уваги навчанню з елементами змагання. Обдарована дитина частіше від інших ставатиме переможцем, що може викликати неприязнь до неї інших учнів.

3. Учитель не повинен робити з обдарованої дитини «вундеркінда». Недоречне акцентування на її винятковості породжує роздратованість, ревності друзів, однокласників. Інша крайність – зловмисне прилюдне приниження унікальних здібностей – неприпустима.

4. Учителеві необхідно пам'ятати, що в більшості випадків обдаровані діти погано сприймають суворо регламентовані заняття, що повторюються.

Поради вихователям обдарованих дітей

1. Постійно працюйте над вихованням почуттів дітей, особливо обдарованих — вразливих і чутливих до всього, що стосується їхнього «Я».
2. Допомагайте здібним дітям виробити адекватну «Я»-концепцію й самооцінку, розвивайте в них емпатію.
3. Забезпечуйте сприятливу емоційну атмосферу, адже дитина набуває емоційного досвіду, взаємодіючи з людьми.
4. Дотримуйтеся порядку й дисципліни: обдаровані діти, як і всі інші, мають знати межу допустимо поведінки.
5. Скеруйте енергію і творчість обдарованих дітей у потрібне русло, щоб їхня праця була корисною.
6. У роботі з обдарованими дітьми використовуйте дослідницький метод - це активізує їхню роботу.
7. Розвивайте здібності дітей, широко використовуйте метод самостійного здобування знань.
8. Привчайте обдарованих дітей працювати разом — це допоможе їм адаптуватися до соціальних умов.
9. Заохочуйте дітей - це стимулює їх.
10. Тісно співпрацюйте з батьками обдарованих дітей.

1.4. Поради батькам у вихованні особливої дитини

Велику роль у благополучному й успішному розвитку обдарованої дитини залежить від батьків. Фахівці давно відмітили, що обдаровані діти часто виростають в інтелектуальних сім'ях, і справа тут зовсім не в особливих генах геніальності, а справа в сімейній атмосфері, в системі сімейних цінностей. Взагалі, батьки заохочують і бажали б розвивати в своїй дитині пізнавальні потреби та різні здібності, але роблять вони це по-різному. Деякі батьки прагнуть до того, щоб дитина запам'ятала більше фактів, назв, подій, відчувала гордість за свої знання.

На жаль, не всі батьки можуть вчасно помітити обдарованість своєї дитини і створити відповідні умови для її розвитку. Багато психологічних проблем обдарованих дітей обумовлені ставленням батьків до самого факту обдарованої дитини.

Одна з головних психологічних проблем обдарованих дітей полягає в тому, що в них бачать дітей лінивих, упертих, інколи аномальних, «не від світу цього». У сім'ях, де дитина є єдиною або, навпаки, всі діти мають особливі здібності, теж нерідко «упускають» обдаровану дитину, тому що її нема з ким порівнювати.

Трапляється, що батьки бачать обдарованість там, де її немає. Особливо, коли вони самі талановиті в якійсь сфері. Вони очікують від дитини обдарованості й бачать бажане. Прес батьківських очікувань – надмірний тягар для дитини.

Виховувати обдаровану дитину нелегко, але приємно. Тому, на думку зарубіжних та вітчизняних психологів, батькам у

вихованні обдарованої дитини потрібно дотримуватися таких рекомендацій:

1. Не стримуйте розкриття потенційних можливостей психіки.

2. Уникайте однобокості в навчанні і вихованні.

3. Не позбавляйте дитину ігор, забав, казок, створюйте умови для захисту дитячої енергії, рухливості, емоційності.

4. Допомагайте дитині в задоволенні основних людських потреб: почуття безпеки, кохання, повага до себе та оточення, оскільки людина, енергія якої пригнічена загальними проблемами, найменше спроможна досягти висот самовираження.

5. Залишайте дитину на самоті й дозволяйте займатися своїми справами. Якщо ви хочете своїй дитині добра, навчіть її обходитися без вас.

6. Підтримуйте здібності дитини до творчості й виявляйте співчуття до невдач. Уникайте незадовільної оцінки творчих спроб дитини.

7. Будьте терплячими до ідей, поважайте допитливість, запитання дитини. відповідайте на всі запитання, навіть якщо вони, на ваш погляд, виходять за рамки дозволеного.

8. Навчайте не того, що може сама дитина, а того, що вона опановує за допомогою дорослого, показу, підказки.

2. Організація роботи з талановитими школярами у загальноосвітній школі І-ІІІ ст.с Воютин

Згідно з річним планом роботи у загальноосвітній школі І-ІІІ ступеня с.Воютин постійно здійснюється робота по виявленню обдарованих (талановитих) учнів через різноманітні форми у навчально-виховній діяльності. Щороку на початку навчального року дирекція видає наказ про роботу з обдарованими дітьми, на засіданні методичної ради затверджує план роботи з обдарованими дітьми на поточний навчальний рік. (додаток-1). Вчителі також складають індивідуальний план роботи з обдарованими учнями. Виходячи із результатів анкетування(додаток-2), у школі створено банк даних схильних до обдарованості дітей, який постійно поповнюється даними про учнів (напрямами обдарованості, формами реалізації обдарованості. Ведуться індивідуальні картки обдарованої дитини, у які вноситься інформація про учнів та відомості про їх особисті досягнення (участь у змаганнях, олімпіадах, конкурсах, турнірах тощо(додаток-3) та інформація про педагога-наставника обдарованої дитини (додаток-4). Це дає змогу швидко та об'єктивно узагальнювати результативність участі учнів школи в районних, обласних олімпіадах, конкурсах.

Шкільний психолог проводить психологічний моніторинг з метою виявлення інтересів та нахилів обдарованих та здібних дітей: вивчення їх пізнавальних, комунікативних, творчих, художньо-естетичних інтересів і нахилів учнів, потреб у фізичній активності й розвитку через спеціальні психологічні тести.

Серед усіх вчителів нашого навчального закладу найбільшим ужинок досягнень своїх вихованців може похвалитися вчителька біології Горбачук Тетяна Вікторівна, яка особливу увагу приділяє обдарованим учням, розвитку їх логічного мислення, творчої активності, бажання глибше, ніж інші діти, пізнати загадковий світ живої природи. Обдарованість, талановитість пов'язує з особливостями власне творчої діяльності, проявом творчості.

Вчителька формує і розвиває в обдарованих дітях задатки, схильності, інтереси, їх спрямованість, домінування пізнавальних інтересів;

-допитливість, прагнення до створення нового, схильність до вирішення і пошуку проблем;

-швидкість у засвоєнні нової інформації, утворення асоціацій;

-наполегливість, цілеспрямованість, працьовитість;

-інтуїтивізм, схильність до оцінок та прогнозів;

-швидкість в оволодінні вміннями і навичками, прийомами;

-здатність до вироблення власних стратегій.

Горбачук Т.В. організовує роботу з обдарованими (творчими) учнями не тільки на уроках, але й у позакласній діяльності, коли здійснюється безперервна дія виховання та вчителя, під час якої найбільш повно реалізуються індивідуальні особливості дитини, враховуються його особистісні якості.

2.1. Результативність обдарованості

У 2020-2021 н.р. у банк обдарованих учнів школи внесено 8 учнів, які мають різне обдарування:

- Герасимюк Софія (5 кл.) (музичне)
- Демковська Анастасія (5 кл.) (музичне)
- Кардаш Серафима (5 кл.) (декламація)
- Гаврилюк Діана (9 кл.) (декламація)
- Поровчук Богдана (9 кл.) (інтелектуальне)
- Сасюк Ольга (9 кл.) (інтелектуальне)
- Ліщук Олексій (11 кл.) (інтелектуальне)
- Марчук Олена (11 кл.) (академічне)

На кожного учня створено візитну картку, де вміщено їх фото та описано захоплення, улюблені предмети. *(Додаток – 5)*

Робота колективу школи, проведена за планом виявлення та підтримки талановитої молоді, створення умов, необхідних для розвитку індивідуальності та неординарних здібностей учнів, має свої позитивні результати. Вони відображаються, зокрема, у результатах участі учнів школи в предметних олімпіадах, конкурсах, турнірах.

Щороку на II етапі Всеукраїнських олімпіад (окрім нинішнього, оскільки олімпіади не проводилися) учні здобували призові місця, захищали честь району на обласному рівні, показуючи високі результати.

Зокрема, у 2017-2018 н.р. команда учнів школи на районних олімпіадах здобула 12 призових місць, серед них три I місця: українська мова і література - Марчук Олена, 8 кл. (в області III м.), біологія - Марчук Олена 8 кл. (в області 4 м.), англійська мова - Сосинець Назар, 11 кл. (в області 4 м.).

У 2018-2019 н.р. учні здобули у районі 8 призових місць, з них одне І місце з української мови і літератури, 7 кл. Гетія Юлія.

У 2019-2020 н.р. було 11 призових місць, переважно II та III м.

Обдарована учениця Марчук Олена була переможцем II і учасником III етапу Міжнародного конкурсу знавців української мови ім. Петра Яцика (2018-2019 н.р.), Мовно-літературного конкурсу ім. Т.Г.Шевченка (2019-2020 н.р.)

Юні співачки, 5-класники Герасимюк Софія і Демковська Анастасія, – фіналістки обласного телевізійного пісенного конкурсу «Співай за мрію!» на телеканалі «Аверс» - мають доволі великий ужинок Дипломів та Грамот пісенних фестивалів та конкурсів (про це детально написано в Картці обдарованої дитини).

Вихованка літературного гуртка «Дивослово» Гаврилюк Діана щоразу привозить Грамоти та Дипломи зрайонних конкурсів читців творів Т.Г.Шевченка та Лесі Українки. Крім того, Діана робить перші кроки в тележурналістиці. Нещодавно вона отримала Диплом, що успішно пройшла майстер-клас на тему «Публічні виступи» на телеканалі «1+1», мала змогу поспілкуватися з ведучими відомого телеканалу. Кардаш Серафима двічі поспіль виборювала І місце у районному етапі Всеукраїнського конкурсу юних гумористів «Посміхнімось щиро Вишні», на обласному етапі здобула відповідно I та II місця у своїй віковій групі.

Наш навчальний заклад завдяки вчителю англійської мови Приймак Р.А. довгий час співпрацював з Корпусом Миру. Разом з волонтеркою міс Катериною Фіцджеральд вчителі написали та реалізували проект розвитку громади, отримали фінансову

підтримку та почали видавати шкільну газету «Воютинський Фейсбук» (додаток-б). Відповідальним за випуск газети є керівник гуртка юних журналістів Дмитрук Н.В. Активними дописувачами, кореспондентами та фотографами є учні, які щоразу із нетерпінням чекають нового випуску газети. Щоб краще знати професію журналіста, вчителі з учнями відвідали музей аматорської кіностудії «Волинь», редакцію районної газети «Слава праці», а у школі провели семінар з кореспондентами цієї газети.

Відомий далеко за межами району і танцювальний колектив «Пролісок», який має звання зразкового. Наші юні танцюристи у Всеукраїнському фестивалі «На хвилях Світязя» (2018 р.) здобули I місце, у Всеукраїнському фестивалі:

-«Гран-Прі» (м.Рівне) – II м.(фотографувалися з Григорієм Чапкісом та Владом Ямою, які були відповідно головою і членом журі);

- «Екзерсис»(2019 р.) – II м.;

- «Відлуння» (2019 р.) - III м.;

У Міжнародному фестивалі народної творчості «Смарагдові витоки» (2017 р.) –III м.; в обласних фестивалях «У вихорі танцю» (2019 р.) та «Золота лілея» (2019 р.) - II м. І це ще не всі названо конкурси, жоден концерт у районі не обходиться без наших танцюристів.

У школі є всі необхідні умови (оновлений спортзал та спортивний інвентар, сучасні тренажери) для занять з фізичної культури. Наші юні спортсмени входили в команду району, що брала участь не тільки в обласних, але й у всеукраїнських змаганнях (м.Вінниця). Випускниця минулого року Приймак Богдана, як краща спортсменка, відпочивала у Буковелі за спонсорські кошти. Там же була і Марчук Олена, уч.11 кл., яка

набрала найбільший ужинок призових місць на районному етапі Всеукраїнських олімпіад у 2018 р.

Взагалі, дирекція школи шукає можливості, аби щороку відзначити у травні на шкільній лінійці грошовою премією тих учнів, які здобули перемоги в олімпіадах, конкурсах чи змаганнях.

Сьогоднішні перемоги наших учнів є стартовим майданчиком для творчого, інтелектуального та духовного розвитку. Попереду нові відкриття і здійснення мрій. Таким дітям належить майбутнє.

3. Робота з обдарованими дітьми на уроці та позакласній діяльності з біології

3.1. З досвіду роботи

Кожна людина народжується для добра, для того, щоб залишити після себе слід на землі, слід у серцях людей. Хтось будує будинки, творить музику, викарбовує слово, а я намагаюсь творити красу за допомогою квітів і прагну своє життя прожити життям учнів.

Біологія як предмет природничого циклу покликаний формувати в учнів цілісне уявлення про сучасну природничо-наукову картину світу, екологічний спосіб мислення, роль і місце людини в довкіллі, її моральну відповідальність за збереження природи, здоровий спосіб життя.

Урок залишається основною формою організації навчально-виховного процесу. Однак як виховувати і чого навчати, залежить від досвіду і знань учителя. Безперечно одне: головне на уроці - це виховання і прагнення до знання, задоволення від уміння рухатися вперед. Наявність або відсутність пізнавальних інтересів можна виявити за допомогою дослідницької роботи.

Як правило, завдання уроку завжди будує на основі програми, методичних посібників, шкільного підручника й додаткової літератури. Працюючи над конспектом, використовую свої позначки. Наприклад, червоним кольором записую тему уроку, питання до учнів, зеленим - позначаю демонстрації, значками - те, що необхідно продиктувати учням, що зафіксувати на дошці.

Дуже часто використовую на уроках принцип Ходжі Насреддіна: «Нехай ті, які знають, розкажуть тим, які не знають».

Готуючись до уроку, визначаю мінімальний набір найголовніших запитань і понять, тримаю їх у полі зору учнів цілий урок. Це допомагає краще засвоїти терміни, дуже часто з учнями 7, 8 класів складаємо словник термінології. Це дуже зручно при проведенні узагальнення.

Своїм найбільшим досягненням вважаю те, що завжди ставлю перед дитиною реальні завдання, зважаючи на її можливості і тому часто маю про запас додаткові завдання для тих, хто не любить працювати. Наприклад, слабші діти дуже часто складають кросворди з ключовими словами, але основну увагу звертаю на дослідження та його планування.

Відомі сучасні вчені С.У.Гончаренко, Б.І.Мальований, В.А.Онищук, М.М.Скаткін, А.М.Алексюк аналізували проблеми пізнавальної діяльності. А К.Д.Ушинський зазначав, що педагогічна практика без педагогічної теорії – те саме, що знахарство в медицині. І тому досить часто пізнавальна активність на уроках підвищується, якщо вдається створити так звану проблемну ситуацію на початку вивчення нового матеріалу, і тому намагаюсь завжди учням ставити наступні запитання: чому відбувається таке явище? Як можна пояснити цей факт? За таких умов учні протягом уроку активно шукають відповіді на запитання. Дуже часто учням ставлю проблемні запитання під час вивчення окремих тем. Проблемні ситуації особливо часто виникають під час проведення дослідницької роботи, але досить важливим моментом є використання попереднього досвіду учнів, їх власні спостереження, участь у різних видах роботи. Досвід дітей використовую, плануючи

свою роботу з ними. Постійно раджу учням провести спостереження за окремими явищами природи, життям людей, поведінкою тварин.

Вивчаючи зоологію у 7 класі, учні ознайомлювалися з особливостями кровоносних систем різних типів та класів тварин, будовою сердець, мають поняття про артеріальну та венозну кров, кровоносні судини, кола кровообігів. Тому у 8 класі під час вивчення біології людини раніше засвоєні знання стають опорними. Грунтуючись на них, школярі повинні розширити та поглибити свої знання на новому фактичному матеріалі. Учні аналізують вивчений раніше матеріал та пов'язують його.

Щоб викликати пізнавальну діяльність за умов продуманої й обґрунтованої системи навчання, намагаюсь використовувати самостійну роботу на уроках. Під час складання завдань використовую так звані засоби дослідницької роботи. Невелику самостійну роботу використовую в першій половині уроку. Це дає можливість відразу залучити учнів до активної роботи. З метою детального вивчення теми використовую прийоми, які допомагають учням вникнути в суть дослідження біологічних процесів. Одним із таких прийомів є евристичний.

При розвитку вміння досліджувати досить часто на уроках біології використовую сократичний прийом.

На сьогоднішній день у школах фактично переважає репродуктивне навчання, але для того щоб перетворити учня із об'єкта в суб'єкт навчання, використовую на уроках творче завдання. Складаючи творчі завдання, завжди враховую:



Завдання будує на вже відомих учнями знаннях;

☞ Завдання містять суперечності між відомою та пошуковою проблемою;

☞ Викликаю цікавість до рішення;

☞ Всі завдання містять пізнавальну новизну.

На мою думку, творчі завдання здатні підняти школярів на більш високий рівень їхнього розумового розвитку.

При вивченні біології дуже важливим є дослідження, яке дає можливість свідомо спрямувати увагу учнів на суть та особливості проблеми. Для успішного виконання дослідження розробляю план. Детальний план дослідження діти записують у робочих щоденниках. Після складання плану підбирають необхідні для роботи матеріали, проводять дослідження та оформляють звіти. Зроблені учнями звіти допомагають сформулювати висновки. Учні під час досліджень працюють з визначниками, складають таблиці.

Читаючи певні статті, я знайшла твердження про, те що водойми Волинської області є чисті. В однієї з учениць виникла ідея перевірити якість води у річці Чорногузка. Проаналізувавши методику, провели дослідження за допомогою методів біоіндикації та дослідили рівень забруднення води у річці.

Вивчаючи біологію у 7 класі, досить часто продовжую цікавими експериментальними дослідженнями, наприклад, визначали вплив фізичних та хімічних чинників на проростання насіння. Вивчали шляхи підвищення схожості насіння та прискорення росту рослин. Велике значення для організації експериментально – дослідницьких робіт мають пізнавальні завдання, бо учні працюють з довідниками та додатковою літературою.

При вивченні біології у 9 класі учні складають проекти на тему «Організм людини». Учні, які пишуть проєкт, найкраще залучаю до написання науково – дослідницьких робіт. Теми для дослідження обираю відповідно до інтересів кожної дитини. Працюючи над проблемою, намагаюсь поєднати всі відомі мені форми та методи. За єдиною схемою не працюю, бо переконана, що кожен урок повин бути цікавим. Цьому сприяє застосування інтерактивних технологій. Тому часто використовую «Роботу в групах», «Колективні ігри». Основною метою ігор, які я практикую, є навчання дітей спільно досягти поставленні цілі, провести дослідження та отримати результати.

Досить часто на своїх уроках практикую роботу учнів у малих групах. Це, на мою думку, дає можливість краще засвоїти вивчений матеріал. Роботу в групах розглядаю як доповнення до традиційної форми уроку. Наприклад, яка група швидше проведе певне дослідження. (вимірювання артеріального тиску після певного навантаження)

Високої ефективності на уроках у сьомому класі досягаю, використовуючи малюнки, схеми та таблиці, методи: «Навчаючи – вчуся», «Займи позицію», Метод «Прес», «Коло ідей».

Досить велику кількість свого часу працюю з обдарованими учнями, а саме над написанням наукових робіт. Багато учнів бере участь у різних конкурсах природничого циклу.

У своїй роботі від учнів намагаюсь добитися вільного мислення, вміння конструктивно вирішувати проблеми, здатності до самовираження. І ще – щоб кожен з них став яскравою індивідуальністю, став особистістю.

Чи не забагато я прагну? Зовсім ні, я хочу будувати навчальний процес відповідно до природних законів сприйняття інформації. Природність – найважливіший дидактичний принцип, який відіграє вагомий роль у навчанні. Кожний урок для мене – це маленьке відкриття, нова сходинка на безкінечному шляху самовдосконалення, тому що в нашій професії немає межі досконалості.

Головною педагогічною ідеєю мого досвіду є розвиток пізнавальної активності в учнів, за допомогою досліджень їх самостійності і творчих здібностей. Активне життя дитячої думки – це головна передумова успіху в навчанні. Адже свідоме ставлення до навчання - це тверді глибокі знання. Важливо, щоб дитина постійно щось шукала, до чогось прагнула і, знайшовши, переживала радість відкриття істини. Важливо, щоб набуті знання вона розглядала як свої власні знахідки. В цьому головна мета моєї роботи!

Часто згадую слова: «Хороший учитель допомагає учневі повірити у свої сили і перетворює навчання в цікаве заняття»

Так, гарний учитель бачить здібності кожного учня й знає, як їх розкрити. Щоб це зробити, необхідно знайти до нього ключик і визначити, що йому подобається. Головне – намагатися створити в класі дивовижну атмосферу трепетного очікування дива.

Для мене, як учителя, у моїй власній педагогічній діяльності дуже важливі слова японської приказки: «Один день із великим учителем – краще за тисячу днів старанних занять». Ця мудрість є девізом для кожного мого уроку.

3.2. Робота з обдарованими учнями на уроках біології



Робота з обдарованими учнями дуже клопітка, але цікава.

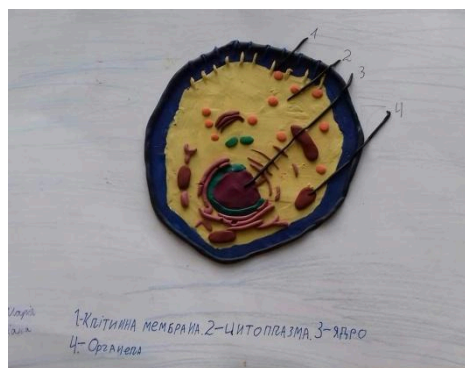
Варто учнів зробити співучасниками процесу вироблення цілей, задач, змісту і напрямків навчального процесу, зробити урок по-справжньому відкритим – і станеться диво: учень стане простором живого, самостійного творчого розвитку. На уроках біології потрібно використовувати найрізноманітніші форми і методи роботи. Це буде надавати обдарованим дітям різноманітні знання і давати можливість у різних видах діяльності випробувати свої сили і можливості. Виявлення обдарованих і талановитих дітей – це тривалий процес. Обдарована дитина сама собі допоможе, якщо вчитель творчий, а навчальний процес цікавий, різнобічний, результативний. На своїх уроках використовую різноманітні методи та прийоми. Завжди хочу, щоб практикувати нове і справді цікаве для дітей. На сьогоднішній день дітям найбільше подобається створювати біологічну лабораторію, використовуючи пластилін. «Пластилінова лабораторія» як інноваційний підхід до організації роботи на уроках екології та природознавства». Також на уроках біології в 6 класі виготовляли 3-D моделі овочів та фруктів.

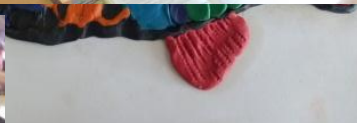
3.2.1. Пластилінова лабораторія



Сучасні методики роботи в школі ґрунтуються на експлуатації роботи лівої півкулі головного мозку. Використання моделювання та ліплення на уроці для закріплення матеріалу дає можливість об'єднувати роботу лівої та правої півкуль, створити цілісний образ об'єкта, явища, процесу. Пластилін використовували на уроках біології у 6 класі при вивченні одноклітинних, будови клітини, будови листків, будови плодів, будови квітки. У 7 класі - при вивченні особливостей будови тварин. У 8 класі – при вивченні будови легень, нирок, серця.







3.2.2. Моделювання



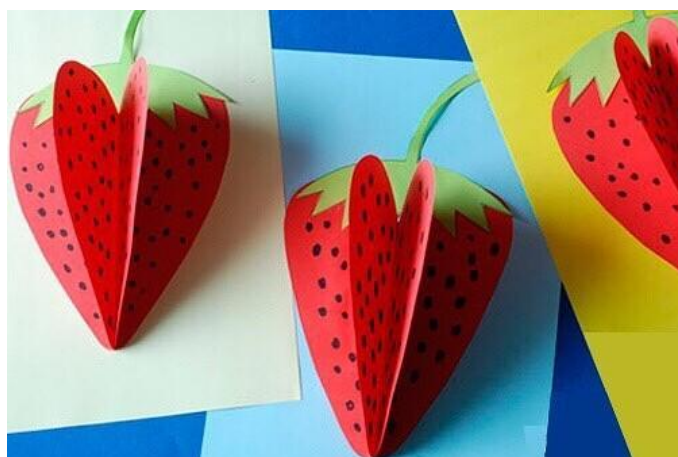
Кожна дитина - неповторна,

наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія Нової української школи — допомогти розкрити та розвинути можливості кожної дитини. З-поміж розмаїття методів ефективного навчання біології чинним і є спосіб — метод моделювання біологічних явищ та об'єктів. Модель у буквальному значенні (від фр. *modele*, від лат. *modulus* — «міра, зразок») означає відтворення предмета в зменшеному або збільшеному вигляді, схему, зображення або опис якого-небудь явища або процесу в природі й суспільстві.

Найчастіше моделі овочів та фруктів створювали на уроках біології в 6 класі. Дітям це дуже сподобалось, адже модель можуть створити не тільки учні з хорошими оцінками чи високими досягненнями. І саме такий метод роботи зацікавлює всіх дітей до цікавої роботи на уроці. *(Див малюнки).*







3.3. Робота з обдарованими в позакласній роботі

Роботу з обдарованими дітьми з біології проводжу не лише на уроках, а й в позакласній роботі. Причому, в позакласній роботі для цього є більше часу і можливостей. Найважливішим моїм завданням, як вчителя, є залучення дітей до пошуково-дослідницької діяльності, що дозволить значною мірою поліпшити знання з біології та екології. Навчально-дослідні роботи є набуттям умінь і знань, необхідних для виконання в майбутньому самостійного дослідження. Дослідницькі роботи мають на увазі велику самостійність учнів як під час вибору методик, так і під час обробки зібраного матеріалу. Звичайно, такі роботи виконуються обдарованими школярами, що вже мають досвід дослідної діяльності, а керівники виконують роль консультантів і за необхідності допомагають на різних етапах. Для виконання дослідних робіт потрібні хороша технічна база і правильне методичне керівництво. Навчально-дослідна діяльність передбачає в першу чергу виконання робіт, що відрізняються різними методами виконання, способами збирання, обробки і аналізу одержаного матеріалу. Дослідні роботи учнів є особистісно-зорієнтованою моделлю навчання. Виконання робіт відбувається в ключовий момент до наукового дослідження і потребує обґрунтування актуальності обраної теми, постановки мети і завдань, вибору конкретних методів під час дослідження, формулювання висновків.

На сьогоднішній день я досить багато часу відвожу на написання наукових робіт та проєктів з учнями. Учні, починаючи

з 2008 року, є постійними призерами Всеукраїнських конкурсів. 3 учнів з Воютинської школи (Поровчук Богдана, Сасюк Ольга, Степанюк Ангеліна) є слухачами Природничої школи, яка працює на базі Волинського обласного екологічного центру. Учні постійно беруть участь у конкурсах різного напрямку. *(Конкурси та результати досягнення наведені нижче).*

Дуже важливою формою роботи з обдарованими учнями є їх участь у предметних олімпіадах з біології. Проводяться вони на шкільному, районному, обласному і вищих етапах. Доцільно підбирати завдання на шкільному етапі, які б не тільки виявляли рівень знань з предмету, а й розвивали мислення учнів, сприяли баченню біологічних процесів в цілому в усіх проявах життєдіяльності, дозволяли б учню порівнювати, аналізувати і робити самостійні висновки.

Наочність, складання схем, проєктів, малюнків, колажів зацікавлюють учнів, дозволяють бачити результати навчання в дії. А дже експериментальні психологічні дослідження підтверджують, що людина засвоює 10% з того, що чує, 50% з того, що бачить, 70% з того, що говорить, 90 % з того, що робить сама. І тому, на мою думку, як вчителя, найважливіше з учнями на уроках біології проводити дослідження.

3.3.1. Конкурси природничого циклу

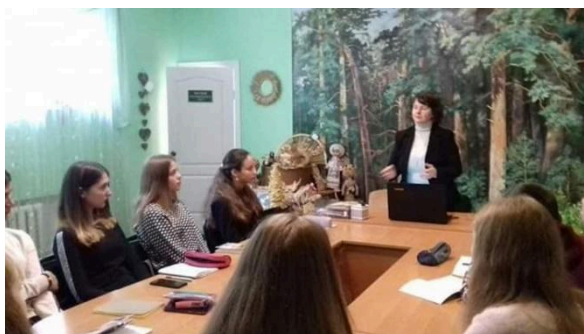


Найбільшим моїм досягненням як вчителя є перемога учнів на Всеукраїнських конкурсах. Діти не тільки можуть помилуватися красою різних куточків України, але і поспілкуватися з друзями з різних міст, також відчутти себе науковцем під час захисту наукових робіт та проєктів. Саме завдяки Всеукраїнським конкурсам учні Воютинської школи відвідали Київ, Львів, Одесу, Тернопіль, Рівне, Івано-Франківськ. І цьому всьому сприяє заклад позашкільної освіти - Обласний еколого-натуралістичний центр, який проводить в області значну роботу, спрямовану на забезпечення ефективного функціонування та взаємодії всіх підрозділів позашкільної системи, формуванню в учнівської молоді життєвої компетентності, здатності до усвідомленого вибору майбутньої професії. Волинський обласний еколого – натуралістичний центр – сучасний позашкільний заклад. Тут розвиваються інтегративно- діяльнісні форми педагогічної практики, які поєднують такі напрями як екологічна, аграрна та економічна освіта в інтересах сталого розвитку, енергоефективна освіта, медіаосвіта, соціальне партнерство, здоров'язбережувальні технології тощо. *(участь учнів Воютинської школи в конкурсах подано нижче).*

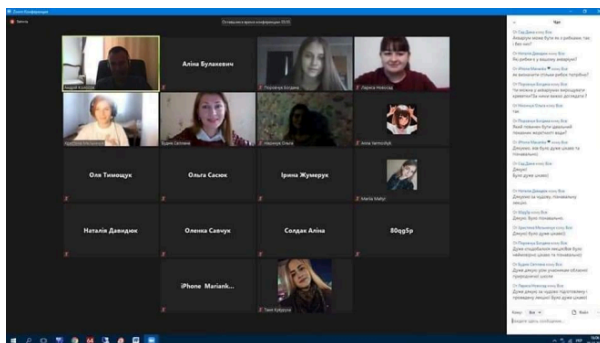
3.3.2. Природнича школа



Відкриття осінньої сесії слухачів обласної – заочної Природничої школи відбулося на базі Волинського обласного еколого - натуралістичного центру 29 жовтня 2019 року. В школу проводиться набір учнів 8 – 10 класів закладів загальної середньої, позашкільної освіти для навчання. В обласній Природничій школі навчається троє учнів з Воютинської школи: Степанюк Ангеліна у секції біології (2-й рік навчання), Поровчук Богдана, Сасюк Ольга в секції - юні акваріумісти.



У зв'язку з карантинними обмеженнями, слухачі заочної школи Поровчук Богдана та Сасюк Ольга сесію проходили онлайн. 29 жовтня були присутні на заняттях в обласній Природничій школі – секції «Акваріумістика та аквадизайн». Заняття проходили з використанням платформи ZOOM. Лекторами були Андрій Колосок та Світлана Буднік. Богдана та Ольга на обласному конкурсі з акваріумістики представляли свої малюнки. Дві учениці отримали I місце у різних номінаціях та цінні подарунки.



3.3.3. Експедиційно - польовий збір команд юних екологів



Мета заходу – екологічне виховання дітей та учнівської молоді, залучення їх до вирішення екологічних проблем, збереження різноманіття рослинного та тваринного світу.

У Всеукраїнському етапі екологічних експедицій учні Воютинської школи брали участь не одноразово. Команда учнів нашого навчального закладу представляла

Волинську область у м. Львів (Сколівські Бескиди). Капітаном команди була Бучко Вікторія. На конкурс представляли проєкт екологічного спрямування: «Визначення якості атмосферного повітря з використання асиметрії листя берези». Учні протягом тижня проходили навчання та виконували різні завдання.

3 учнів Воютинської школи (Приймак Анастасія, Воронюк Анна, Бучко Вікторія – капітан команди) брали участь у Всеукраїнському етапі, який проходив в м. Одеса. Команда учнів здобула III місце.









3.3.4. Конкурс з флористики та фітодизайну

Конкурс проводився з метою формування в



учнів високого рівня еколого-естетичної культури;
набуття практичних вмінь та навичок учнів по
створенню флористичних робіт; підготовки молоді до
професійного самовизначення, розвитку професійних якостей
флориста, дизайнера, фітодизайнера;
їх ознайомлення з сучасними тенденціями у флористиці.

На обласному етапі Всеукраїнського конкурсу брали участь такі учні: Сосинець Назар, Федорук Яна, Мазур Ірина, Новосад Надія. Вони стали переможцями з проєктом «І перемогою, і славою рушник з'явиться у світ»

На Всеукраїнському етапі Волинську область представляли наші юні флориста фітодизайнери (Бучко Вікторія – капітан команди, Приймак Анастасія, Воронюк Анна) втілювали свої проєкти, використовуючи знання та навички, здобуті під час занять. Першу композицію створювали під назвою «Барвистий рушник» Другу - «Жар птиця». За результатами конкурсу посіли III місце у м.Київ.





3.3.5. Ліси для нащадків



Передбачає в період осінніх та весняних робіт посадки дерев за участю учнівської молоді. Головною метою акції є виховання господаря. Участь в акції брали учні старших класів. За період проведення акції

посадили біля школи велику кількість декоративних кущів. Свої матеріали надіслали у вигляді презентації на конкурс районного, обласного та Всеукраїнського етапів. За результатами отримали грамоти та подяки.



3.3.6. Парки - легені міст і сіл



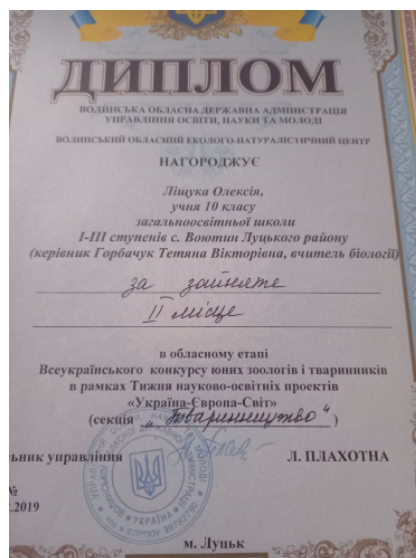
Мета конкурсу: залучення учнів та вихованців до оздоровлення, збереження існуючих зелених насаджень, благоустрою парків, садів, скверів, бульварів. Створення нових парків, лісопарків, скверів та інших об'єктів зеленого будівництва з урахуванням вимог ландшафтної архітектури та садово-паркового мистецтва. Участь в цій акції беремо кожного року з великим задоволенням. Фотозвіт роботи закидали на сайт ВОЕНЦ.



3.3.7. «УКРАЇНА – ЄВРОПА – СВІТ»



Конкурс проводиться з метою підтримки обдарованої молоді, сприяння модернізації змісту науково-дослідницької, експериментальної та практичної діяльності учнівської молоді. В обласному та Всеукраїнському етапах брали участь троє учнів: Поровчук Богдана з науковою роботою «Молюски – індикатори чистої водойми», Пікун Владислав з роботою «Риби – хижаки Волинських річок» - (ІІІ місце обл.), Ліщук Олексій з роботою «Харчовий раціон кроликів» (І місце – обл.)



3.3.8. Екологічний театр



Проводиться з метою активізації екологічного руху, пошуку та розвитку талантів та обдарувань, привернення уваги місцевої влади, громадських, державних організацій до екологічних проблем регіону, формування в учнів любові до оточуючої природи, бажання працювати задля покращення довкілля, виховання духовної та екологічної особистості, гармонії її стосунків з природою. В конкурсі екологічних театрів брали участь 10 учнів з нашої школи. Вистава мала назву «Збережемо красу річки Чорногузка». В результаті отримали III місце в обласному етапі.



№ 17-18
 Березень –
 червень
 2019

ВОЮТИНСЬКИЙ

facebook



Еко-театр «Дивосвіт» - чемпіони!

17 травня 2019 року на базі Луцького педагогічного коледжу відбувся обласний конкурс-огляд екологічних театрів. У конкурсі взяли участь 17 колективів з усієї Волинської області. Нашу Воютинську школу представили 12 учнів екологічного театру "Дивосвіт".

В результаті напруженої боротьби наші учні здобули почесне III місце!

Тож вітаємо аматорів із вдалим дебютом! Ви всі молодці!

Також від свого імені хочу подякувати всім батькам учнів, які підтримували та допомагали у підготовці, а особливо Оксані Петрівні Слободанюк, Світлані Миколаївні Гаврилук та Тетяні Семенівні Верезій, котрі організували підвіз дітей. І, звичайно, вчителям та директору Первачук Ользі Леонідівні, які допомагали в організації виступу.

Горбачук Тетяна Вікторівна,
вчитель біології та керівник театру

У цьому випуску:

Виступ театру "Дивосвіт"	с. 1
Пам'ятні дати	с. 2
Предметні пісні та заходи у рамках пісень	с. 3-8
Свято Буковариса	с. 9
Учнівські проби пера	с. 10
У добру путь, випускаймо!	с. 11-12





3.3.9. «DreamECO»



Проводиться з метою виявлення і підтримки талановитої учнівської молоді, яка здійснює експериментальну й науково-дослідницьку роботу у галузі екології. Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді спільно з Міжнародною школою «Меридіан». В обласному етапі брала участь учениця 8 класу Порочук Богдана. Учень 11 класу Пікун Владислав з проєктом «Рослини – індикатори чистого повітря» представляв Волинську область на Всеукраїнському етапі м.Київ. (II місце).





3.3.10. Птах року

**Горлиця
звичайна**

птах 2020



Мета - привернення уваги учнівської молоді до проблем охорони птахів та їх природних біотопів, залучення учнів до активної природоохоронної роботи. У щорічній природоохоронній акції учні

школи бере участь дуже багато учнів. Учні є переможцями обласних та Всеукраїнських етапів. Найактивнішими учасниками є учні Поровчук Богдана та Сасюк Ольга. Вони представляли свої роботи, малюнки, розповіді про птахів, за що отримували грамоти різних рівнів.





3.3.11. Юні зоологи і тваринники



Конкурс проводиться щорічно з метою підтримки дослідницько-експериментальної діяльності учнів, які мають досвід дослідницько-експериментальної роботи в галузях зоології та сільського господарства, та розкриття їх наукового потенціалу.

На Всеукраїнському етапі брали участь двоє учнів: Ліщук Олексій з роботою «Використання лікарських рослин у раціоні годівлі кролів на власній міні –фермі» (III місце). Пікун Владислав - «Видовий склад прісноводних молюсків річки Чорногузка» (II місце) м. Київ.

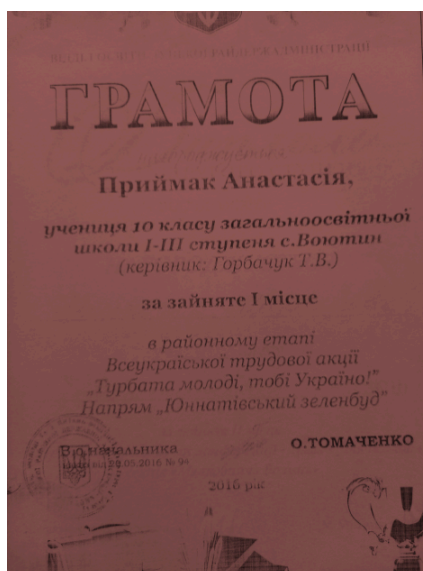




3.3.12. Юннатівський зеленбуд



Трудова акція, яка виховує господаря, формує творчу, працелюбну особистість, економічну і екологічну культуру учнів, з метою привернення уваги органів влади, громадськості до проблем екології навколишнього середовища. Переможцем акції була Приймак Анастасія. Також учениця Бучко Вікторія представляла свою роботу на Всеукраїнському етапі.



3.3.13. Юний селекціонер і генетик



Мета конкурсу – залучення обдарованих учнів до науково-дослідницької роботи з селекції та генетики, створення умов для їх професійного самовизначення, надання допомоги у виборі професії, пошуку нових форм, методів та

моделей організації науково-дослідницької діяльності з учнівською молоддю.

На конкурс свої роботи представляли Мазур Ірина «Визначення якості води для зрошення» та Шевчук Юлія «Визначення найкращих сортів картоплі, придатних для висаджування в селі Воютин» (Імісце).





3.3.14. Зоологічна галерея



Проводиться з метою активізації роботи з учнівською молоддю щодо вирішення екологічних і природоохоронних проблем, залучення її до активної природоохоронної діяльності, формування екологічної свідомості та дбайливого ставлення до природи. У конкурсі дитячого малюнка брали участь Поровчук Богдана та Сасюк Ольга. Вони стали переможцями обласного етапу, тому їх роботи були відіслані на Всеукраїнський етап.





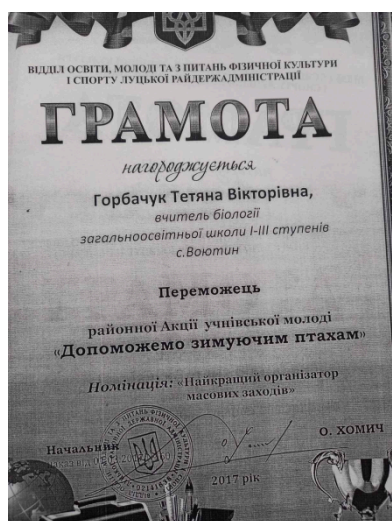
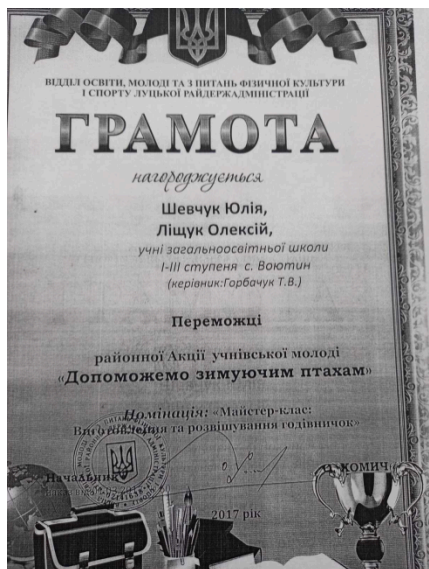
3.3.15. Годівничка



Акція започатковується з метою виховання ціннісного ставлення до біорізноманіття, проведення широкої просвітницької роботи та практичних дій з охорони та збереження орнітофауни. У акції брали участь учні 8 класу.

Школярібули ознайомлені з видовим різноманіттям зимуючих птахів своєї місцевості, розглянули методики визначення, спостереження та обліку зимуючих птахів. Під час проведення акції учні виготовляли годівнички з підручних матеріалів. Фотозвіт про виконану роботу надіслали на конкурс. Найактивнішим учасником акції був Ліщук Олексій.











3.3.16. Галерея кімнатних рослин

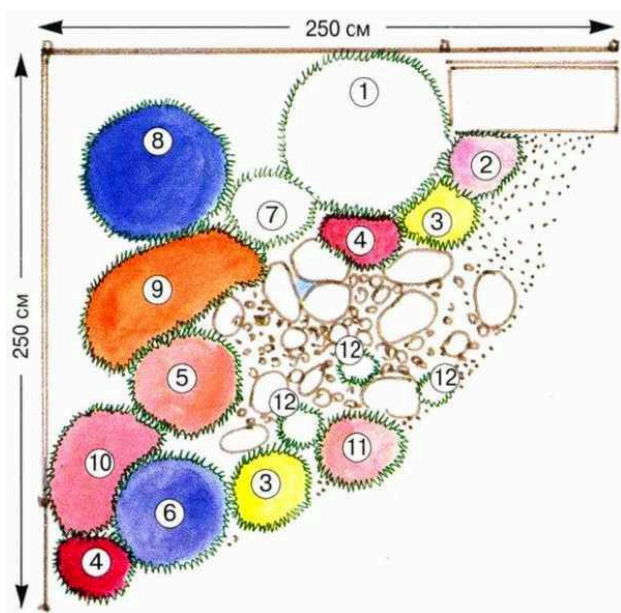


Завданням конкурсу є:

- створення колекційних кімнатних рослин, збагачення їх видового складу;
- приведення куточків живої природи до вимог;

- озеленення території школи та центру села.

В конкурсі, як правило, беруть участь учні, які досить гарно люблять малювати, адже на конкурс потрібно намалювати ескіз майбутнього квітника. У конкурсі найбільш активними є Поровчук Богдана, Сасюк Ольга та Гаврилук Діана - учні 9 класу. Учні готували проєкт «Квітує Воютин, як Венеція»





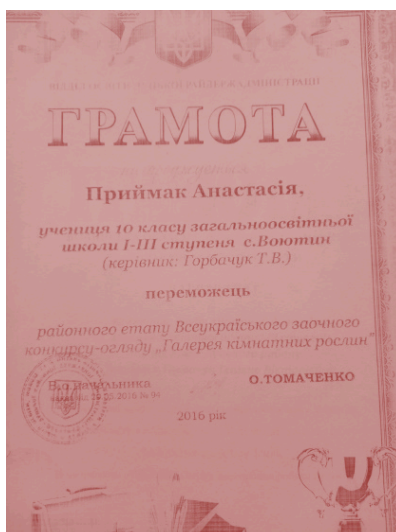
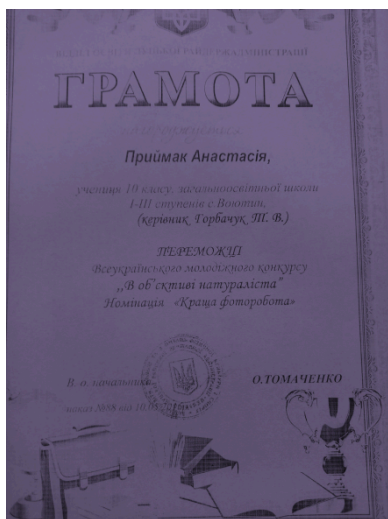


3.3.17. В об'єктиві натураліста



Мета конкурсу – активізація роботи з учнівською молоддю щодо вирішення екологічних і природоохоронних проблем, залучення її до активної природоохоронної діяльності, формування екологічної свідомості та дбайливого ставлення до природи.

Активним учасником акції була Приймак Анастасія, яка постійно здавала роботи в номінації «Краща фоторобота»

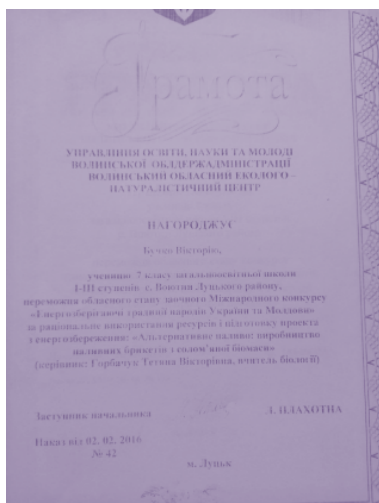


3.3.18. Енергозберігаючі традиції народів України та Молдови



Мета конкурсу - формування екологічної культури та стимулювання екологічної освіти, спрямованих на соціально - активну пошукову діяльність з метою виявлення та пропагування бережливого ставлення до використання ресурсів та енергії, енергозберігаючих традицій народів України та Молдови.

У Всеукраїнському етапі Міжнародного конкурсу свою роботу «Брикети з тирси та соломи – ефективне паливо» представляла Бучко Вікторія (II місце).



3.3.19. Турбота молоді тобі, Україно!



Метою конкурсу є сприяння розвитку дослідницької та експериментальної роботи, залучення до практичної природоохоронної роботи, здобуття знань, навичок у галузі

сільського і лісового господарства та формування у юних громадян почуття соціальної відповідальності.

На конкурс свою роботу представляв учень 10 класу Ліщук Олексій «Лікарські рослини в раціоні кролів» (І місце).



3.3.20. Барвистий світ домашніх тварин



Найрізноманітнішими домашніми тваринами, птахами, комахами хизувалися школярі під час конкурсу «Барвистий світ домашніх улюбленців»

У конкурсі брали участь учні 6 класу – Мосюк Анастасія, Пікун Денис, Лавренюк Артем, Поровчук Дарина. Учні готували відео про своїх домашніх тварин. Всі стали переможцями та отримали грамоти та подарунки.



3.3.21. Юний дослідник



Конкурс проводиться щорічно з метою залучення учнів загальноосвітніх навчальних закладів віком від 9 до 11 років включно до науково-дослідницької діяльності в галузі природознавства.

У конкурсі брала участь Шевчук Юлія. Зараз над роботою працює учениця 6 класу Верезій Валерія «Визначення якості атмосферного повітря»



3.4. Виховна робота



Обдарованість дитини... Що це таке? Можливо, це своєрідна іскра Божа, яку треба відшукати в її душі і допомогти не тільки не згаснути, а спалахнути полум'ям. Здібні, талановиті люди в будь-якому суспільстві є його “локомотивом”. Саме їхніми інтелектуальними зусиллями забезпечується прогрес суспільства, плодами якого користуються всі.

Організація виховного середовища дозволяє створювати в учнів мотивацію до вироблення активної життєвої позиції, формувати високий рівень і міцну стійкість культури, моральності, творчої активності та соціальної зрілості, що проявляється учнями в житті і діяльності, в повсякденній поведінці як в школі, так і поза школи.

У своїй виховній роботі використовую різноманітні форми та методи, але основним завдання є зацікавити дітей та спонукати їх до всестороннього розвитку. Досить часто з учнями їздимо на екскурсії, проводимо тижні, створюємо лепбуки, фотозонита беремо участь у різноманітних конкурсах.

3.4.1. Екскурсії



Читати про природу – це добре, та
набагато краще
прогулятися по лісу і прислухатися до
неї,
вона розкаже вам те, що не написано в
книжках.

Анрі Пуанкаре

У минулому навчальному році з учнями 6 класу неодноразово відправлялися на екскурсію «Природа села Воютин». Діти з великим задоволенням милувались природою та грали в різноманітні ігри.

Щоб поєднати знання біології з виховним процесом, відправились на екскурсію у Волинський Обласний екологічний центр. Побували на різних секційних заняттях. Також прослухали різні тренінги.





3.4.2. Кольоровий тиждень

Іноді серед сірої метушні буднів і напруженої праці хочеться чогось незвичайного. Саме з цією метою було проведено кольоровий тиждень. Разом з учнями 7 класу розпочали подорож у кольорову країну. Кожний день був незвичайним, яскравим та пізнавальним. Діти не просто потрапляли у країни різного кольору, а розкривали таємниці певного кольору.



ПОНЕДІЛОК – ВІДКРИТТЯ КОЛЬОРОВОГО ТИЖНЯ





ВІВТОРОК – ДЕНЬ ЖОВТИЙ

Жовтий колір пробуджує в нас енергію і оптимізм. Він же асоціюється з багатством, успіхом і процвітанням. Але якщо з жовтим переборщити, ви почнете відчувати занепокоєння та безпідставну тривогу. Він пробуджує жагу знань. Спонукає кудись йти, їхати, вирушати в подорожі. Жовтий – звільнення, зміна, розвиток, широкий простір.





СЕРЕДА – ДЕНЬ СИНІЙ

Синього так багато на нашій планеті, і він має дуже важливе значення для нас. Це колір повітря та води, вічності, таємниці та глибокого спокою. Синій вважається кольором інтуїції. Він стимулює мислення. На Сході він символізує істину і спокій. Синій колір допомагає очистити свідомість від непотрібних думок, заспокоїть тривоги.



ЧЕТВЕР-ДЕНЬ ЗЕЛЕНИЙ



Зелений

—

колір природи,

адже фактично усі живі рослини починають своє життя з зеленого кольору. Це колір живої та квітучої природи, заспокійливий і розслабляючий колір, символізує твердість і стійкість. Зелений — колір надії, природної гармонії.



П'ЯТНИЦЯ – ДЕНЬ ЧЕРВОНИЙ

Червоний колір — це сила і лють Марса, це війна і любов. Червоний надає впевненості, заряджає енергією, позбавляє від туги і негативних емоцій, викликає відчуття тепла і має зігріваючу дію. Колір звертає увагу на основне, підкреслює головне. Але тривале «спілкування» з цим кольором може викликати агресію.



3.4.3. Композиції

«Свято Осені»



«Красиві парасольки»



«Новорічна композиція»





«Вироби з природних матеріалів»



«Квіткові композиції»



4. Приклад оформлення проєкту по виявленню обдарованості

ЗОШ I-III ст. с. Воютин

Виявлення та розвиток обдарованої дитини



**Проект підготувала
Андрощук В.М. – заст.
директора школи**

Вміння знаходити обдарованих та
здібних дітей – це талант, вміння їх
виховувати – мистецтво
Народна мудрість



Актуальність проєкту

*обумовлена необхідністю педагогічної підтримки
обдарованих дітей, зниженням зацікавленості
учнів і батьків у досягненні максимально
можливих результатів навчання*



Мета проєкту:

своєчасно виявити творчо обдаровану особистість та створити умови для її розвитку, підтримувати здібності та обдарування учасників навчально-виховного процесу, стимулювати їх пошукову діяльність



Завдання проєкту:

- 1. Виявити потенційні можливості учнів.
- 2. Надати кожному учневі допомогу в розвитку його здібностей.
- 3. Забезпечити сприятливі умови для розвитку дітей різних вікових груп з урахуванням індивідуальних, вікових особливостей.
- 4. Стимулювати розвиток творчого потенціалу учня.
- 5. Підвищувати рівень психолого-педагогічної обізнаності вчителів, які працюють з обдарованими та здібними учнями.
- 6. Створити презентацію базової моделі обдарованих та здібних учнів.



Очікувані результати:



- збільшення кількості дітей з інтелектуальною та творчою обдарованістю
- формування системи роботи з обдарованими дітьми
- підвищення результативності учнів в олімпіадах, конкурсах, змаганнях
- порівняння банку даних "Обдарована дитина", "Здібні учні"
- підвищення кваліфікації вчителів, які працюють з обдарованими учнями

Тривалість проєкту:



- Довготривалий

Строки реалізації:

- 2019-2020н. р.

Творча група проєкту:

- Андрощук В.М., заст. директора;
- Перванчук О.Л., директор;
- Горбачук Т.В., вчитель біології;
- Приймак І.О., вчитель англійської мови.

Етапи реалізації:



- **1. Організаційно-підготовчий (вересень - жовтень):**
- *опрацювання психолого-методичної літератури, де розглядаються питання пошуку та роботи з обдарованими учнями*
- *постановка мети, завдань*
- *прогнозування очікуваних результатів*
- *складання плану заходів роботи творчої групи*
- *розробка проєкту*

Етапи реалізації:



- **2. Проєктно-дослідний (листопад-квітень):**
- *спостереження за учнями, пошук та диференціація здібних та обдарованих дітей*
- *співбесіди з батьками, учнями, вчителями*
- *діагностика здібностей*
- *визначення напрямків сфер обдарованості*
- *аналіз участі в олімпіадах, конкурсах, турнірах, науково-дослідній роботі, у факультативах, гуртках відповідного профілю*
- *вивчення думки вчителів про розвиток, успіхи у навчанні, можливі проблеми у взаємостосунках з однокласниками*
- *проведення батьківських зборів*

Етапи реалізації:



- 3. *Узагальнюючий (травень-червень):*
- *аналіз отриманих результатів*
- *узагальнення системи виявлення та відбору обдарованих та здібних учнів*
- *створення базової моделі обдарованих та здібних учнів*
- *проведення круглого столу*
- *стимулювання обдарованості*
- *випуск методичних рекомендацій по роботі з обдарованими дітьми*

Етапи реалізації:



- *спостереження за динамікою особистих досягнень для кожного обдарованого та здібного учня*
- *участь учнів у позакласній роботі*
- *висвітлення в ЗМІ відомостей про творчі здобутки учнів, їх участь в конкурсах, олімпіадах, змаганнях*
- *узагальнення педагогічного досвіду учителів, що працюють з обдарованими дітьми*
- *поповнення бібліотечного фонду науково-методичною, енциклопедичною літературою*
- *індивідуальні консультації всіх учасників навчально-виховного процесу*
- *проведення педради, методичної ради, нарад при директору*

План заходів:

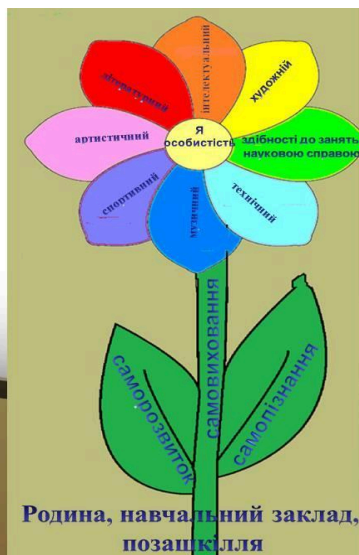
10.	Проведення методичної ради "Роль наставника у творчому зростанні".	листопад	Андрощук В. М.
11.	Проведення педагогічної ради "Психологічні та вікові особливості обдарованих дітей".	грудень	творча група
12.	Проведення круглого столу "Результативність роботи з квітень обдарованими дітьми".	квітень	творча група
13.	Узагальнення педагогічного досвіду вчителів, які працюють з обдарованими учнями.	травень	Андрощук В. М.
14.	Відзначення обдарованих дітей груповими винагородами	травень	Перванчук О. Л.
15.	Створення презентації базової моделі обдарованих та здібних дітей.	червень	творча група
16.	Випуск методичних рекомендацій по організації роботи з дітьми з високим рівнем здатків та здібностей.	червень	творча група
17.	Висвітлення на шкільному сайті, в ЗМІ відомостей про творчі здобутки обдарованих учнів, матеріалів з досвіду роботи вчителів над реалізацією проєкту.	постійно	Пенчук Н.Д.

План заходів:

№	План заходів	Термін виконання	Виконавець
1.	Систематизація матеріалів періодичних видань з проблеми дитячої обдарованості.	вересень	творча група
2.	Опрацювання критеріїв та показників виявлення учнів високого рівня навченості та обдарованих.	вересень	Сас Я.В.
3.	Створення інформаційного банку даних обдарованих дітей із різних напрямків діяльності.	листопад	Андрощук В. М.
4.	Залучення обдарованих дітей до участі в районних олімпіадах, конкурсах, турнірах.	протягом року	вчителі-предметники
5.	Спостереження за динамікою особистих досягнень обдарованих учнів.	протягом року	класні керівники
6.	Розвивальна робота з учнями (тренінги).	протягом року	творча група
7.	Здійснення моніторингу стану здоров'я обдарованих дітей	постійно	Грицак Т.О.
8.	Проведення батьківських зборів "Сім'я та обдарована дитина".	грудень	класні керівники
9.	Проведення наради при директорові "Робота з обдарованими дітьми: проблеми, перспективи".	листопад	Перванчук О. Л.

*«Обдарованість – це маленький паросток,
що ледь проклонується із землі і вимагає до
себе величезної уваги. Необхідно пестити і
плекати, доглядати за ним, зробити все
необхідне, щоб він виріс і дав рясний плід».*

В. О. Сухомлинський



ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!!!!!!

Додаток -1
План роботи з обдарованими учнями
ЗОШ І-ІІІ ст.с.Воютин
на 2020-2021 навчальний рік

№ з/п	Зміст діяльності	Термін викон.	Відповідає
ВЕРЕСЕНЬ			
1.	Оновити портфоліо обдарованих дітей з метою визначення творчо обдарованих учнів та надання їм необхідної підтримки	До 20.09.2020	Андрощук В.М.
2.	Нарада при директорі «Аналіз результативності учнів закладу у II етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін»	24.09.2020	Перванчук О.Л.
3.	Оновити індивідуальні картки обдарованої дитини	До 20.09.2020	Андрощук В.М.
4.	Поповнити інформаційний банк даних про: ● Інтелектуально обдарованих дітей; ● Творчо обдарованих дітей; ● Спортивно обдарованих дітей;	До 20.09.2020	Вчителі-предметники, керівники гуртків
5.	Діяльність творчої групи вчителів	Протягом навч. року	Андрощук В.М.

6.	Організація ведення факультативів, курсів за вибором, гуртків	До 30.09.2020	Адміністрація.
7.	Розробка завдань до шкільного етапу предметних олімпіад	До 30.09.2020	Вчителі-предметн.
8.	Оформити в бібліотеці виставку літератури „Формування дослідницьких компетентностей”	До 30.09.2020	Шевчук А.О.
9.	Підготовка учнів до участі у I етапі предметних олімпіад	Вересень-жовтень	Вчителі-предметн
10.	Установчі заняття учнів – членів МАН.	До 30.09.2020	Шукалович С.П.
11.	Поновити на шкільному Web-сайті сторінки, присвячені роботі з обдарованою молоддю	До 30.10.2020	Приймак І.О.
12.	Випуск шкільної газети «Воютинський Фейсбук»	Впродовж року	Дмитрук Н.В.
12.	Нарада при директорі «Про організацію проведення шкільного етапу олімпіад та підготовку до участі в районному етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад».	24.09.20р.	Перванчук О.Л.
ЖОВТЕНЬ			
1.	Організувати і провести I (шкільний) етап Всеукраїнських учнівських олімпіад	Впродовж місяця	Адміністрація вчителі-предметн.

2.	Обмін досвідом вчителів, які результативно працюють з обдарованими дітьми, «Створення системи роботи з обдарованими дітьми»	До 20.10.2020	Адміністрація школи
3.	Підготовка учнів до участі у II етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад	Протягом жовтня-листопада	Адміністрація вчителі-предметн.
4.	Поновити рекомендації для батьків та вчителів щодо розвитку в дітей творчих здібностей	До 15.10.2020	Андрощук В.М.
5.	Залучення обдарованих учнів до конференцій, круглих столів, інтелектуальних конкурсів і турнірів в рамках предметних тижнів	За річним планом роботи	Вчителі-предметн.
6.	Залучення учнів до учнів у Всеукраїнському інтерактивному природничому конкурсі „Колосок”, математичному конкурсі «Кенгуру», фізичному «Левеня»	Згідно плану	Вчителі-предметн.
ЛИСТОПАД			
1.	Тематичні консультації для батьків „Сім’я та обдарована дитина”	За графіком батьківських зборів	Адміністрація класні керівники

2.	Оформлення інформаційно-аналітичних документів „Моніторинг участі учнів школи у шкільному етапі Всеукраїнських предметних олімпіад і підготовка до участі у районному етапі”	Впродовж місяця	вчителі-предметн.
3.	Залучення учнів до участі у конкурсах з української мови імені П. Яцика та ім. Т.Шевченка	Впродовж місяця	Класоводи, Гаврилюк І.Р.
ГРУДЕНЬ			
1.	Підготовка до II етапу конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт МАН	Впродовж місяця	Шукалович С.П.
2.	Інформаційне забезпечення сайту школи „Вісті з олімпіад” (за результатами участі учнів)	Впродовж місяця	Приймак І.О.
СІЧЕНЬ			
1.	Аналіз результативності участі учнів у I та II етапах Всеукраїнських учнівських олімпіад на засіданні методичної ради	До 10.01.2021р.	Андрощук В.М.
ЛЮТИЙ			
3.	Виставка літератури „Психолого-педагогічна наука про обдарованість»	Впродовж місяця	Кривошея Н.Ф.

БЕРЕЗЕНЬ			
1.	Залучення учнів до підготовки та участі в огляді дитячої творчості	Впродовж місяця	Адміністрац керівники гуртків
КВІТЕНЬ			
1.	Аналіз участі учнів в олімпіадах, конкурсах, змаганнях та турнірах за рік	Впродовж місяця	Адміністрац школи
ТРАВЕНЬ			
2.	Створення творчої групи для планування роботи з обдарованими учнями на наступний навчальний рік	Впродовж місяця	Андрощук В.М.

*Додаток -2***Тести для виявлення обдарованості*****Тест «Чи розвиваєте ви здібності своїх вихованців?»***

Інструкція: на кожне із запропонованих питань відповідайте: так, ні, інколи.

2. Чи на всі питання дітей ви відповідаєте терпляче?
3. Чисприймаєте серйозно «дорослі» питання та висловлювання дітей?
4. Чи у вас у навчальній кімнаті є стенд, на якому діти можуть продемонструвати свої роботи?
5. Чи завжди ви доручаєте дитині завдання, що їй під силу?
6. Чи допомагаєте дітям приймати рішення?
7. Чи організовуєте екскурсії по цікавих місцях?
8. Чи допомагаєте учням покращити свої результати?
9. Чи встановлюєте для дітей прийнятний стандарт поведінки і вимагаєте, щоб вони його дотримувалися?
10. Чи часто кажете дитині, що вона гірша за інших?
11. Чи караєте дитину, принижуючи її при цьому?
12. Чи добираєте цікаві книги та завдання для того, щоб діти чимось захопились?
13. Чи привчаєте вихованців мислити самостійно?
14. Чи спонукаєте дітей вигадувати історії, фантазувати?
15. Чи хвалите ви дітей за вивчені вірші, пісні, оповідання?
16. Чи використовуєте практичні експерименти, щоб допомогти дітям більше дізнатись або краще зрозуміти щось?

17. Чи дозволяєте дітям гратись різними предметами, які дитина пристосувала до гри?
18. Чи спонукаєте дітей знаходити проблеми і розв'язувати їх?
19. Чи знаходите у заняттях дітей щось гідне похвали?
20. Чи існують теми, які ви зовсім виключаєте при спілкуванні з дітьми?
21. Чи даєте ви змогу дитині самостійно приймати рішення?
22. Чи підказуєте ви дітям, які телепрограми заслуговують на увагу?
23. Чи відсторонюєтесь від невдач дитини, кажучи: «Не переймайся, я теж цього не вмію»?
24. Чи підтримуєте ви максимальну незалежність дітей від дорослих?
25. Чи віддаєте ви перевагу самостійному виконанню головної частини дитиною (за яку вона сама взялась), навіть якщо не впевнені у позитивному кінцевому результаті?
26. Чи вчите дітей вільно спілкуватися із дорослими будь-якого віку?
27. Чи обговорюєте ви з дітьми можливі різні заходи, екскурсії?

Оцінювання результатів:

Питання

№1,2,3,4,5,6,7,8,11,12,13,14,15,16,17,18,20,23,24,25,26:

«так» -1 бал, «інколи» -1 бал, «ні» -2 бали.

Питання №9,10,19,22:

«так» -0 балів, «інколи» -1 бал, «ні» - 2 бали.

Складіть суму балів за трьома критеріями й оцініть рівень відповідного показника.

Зацікавленість в інтелектуальному розвитку дітей (критерій включає питання №1,2,11,15,18,19,21,26):

- високий рівень -13-16 балів
- середній – 5-12 балів;
- низький – 0-4 бали.

Спрямованість на творчі досягнення ваших учнів (критерій включає питання № 3,6,7,13,16,17,25):

- високий рівень -11-14 балів
- середній – 7-13 балів;
- низький – 0-6 балів.

Формування здатності до саморегулювання (критерій включає питання №4,5,8,9,10,12,14,18,20,22,23,24):

- високий рівень -19-24 бали
- середній – 7-18 балів;
- низький – 0-6 балів.

Якщо ваша відповідь припадає на «високий» рівень, то можна говорити про те, що ви докладаєте максимум зусиль для повного розвитку здібностей і талантів у ваших вихованців. Ви підтримуєте щонайменший потяг ваших дітей, намагаєтесь сформувати такі риси характеру, як самостійність, доброзичливість, контактність, уміння організувати себе та інших, тобто ті якості, що є дуже важливими для реалізації творчої особистості.

Крім того, ви розвиваєте адекватну самооцінку, що у свою чергу забезпечує збереження психологічного здоров'я дітей.

Додаток - 3

Картка обдарованої дитини

- 1.Прізвище, ім'я, по батькові:*Марчук Олена Валеріївна*
- 2.Дата народження: *29.05.2004 р.*
3. Назва навчального закладу:*ЗОШ I-III ст.с.Воютин*
4. Клас: *II*
- 5.Повна домашня адреса:*с.Воютин, вул.Центральна, 2*
- 6.Мобільний телефон:*097-855-3183*
7. Відомості про батьків: *Пристапа Оксана Аркадіївна*
Марчук Валерій Васильович
- 8.Вид обдарованості:*академічна*
9. Хобі: *читання*
10. Досягнення дитини за 3 навчальні роки

Навчальні роки	Олімпіади: Районний	Обласний
2017-2018	- українська мова і література (I м.) - біологія (I м.) - англійська мова (III м.) - історія (III м.) - математика (III м.) <i>Мовно-літ. конкурс ім. Т.Шевченка (I м.)</i>	<i>III м.</i> <i>4 м.</i> <i>Участь</i>
2018-2019	- українська мова і література (II м.) - біологія (II м.) - хімія (III м.) - конкурс ім.П.Яцика (II м.) - мовно-літ.конкурс ім.Т.Шевченка (II м.)	

2019-2020	- українська мова і література (III м.) - біологія (III м.) - історія (III м.) - конкурс ім.П.Яцика (Ім.)	Участь
-----------	--	--------

4.Відомості про педагога-наставника

Андрощук Валентина Миколаївна, вч.української мови і літератури

Картка обдарованої дитини

1.Прізвище, ім'я, по батькові: *Ліщук Олексій Валерійович*

2.Дата народження: 12.05.2004

3. Назва навчального закладу: *ЗОШ І-ІІІ ст.с.Воютин*

4. Клас: *ІІ*

5.Повна домашня адреса: *с.Воютин, вул.Світла,23а*

6.Мобільний телефон: *098-086-7013*

7. Відомості про батьків:

Ліщук Наталія Миколаївна

Ліщук Валерій Володимирович

8.Вид обдарованості:

-інтелектуальна

9. Хобі: *волейбол, риболовля*

10. Досягнення дитини за 3 навчальні роки

Навчальні роки	Конкурси Районні	Обласні	Всеукраїнські
2017-2018	-Акція «Годівничка»(Ім.) -Всеукраїнська акція «Ліси для нащадків»(Ім.)	-Акція «Годівничка»(Ім.)	

	-«Юний селекціонер і генетик» (Ім.) -Акція «Допоможемо зимуючим птахам»(Ім.)		
2018-2019	-Юних зоологів і тваринників (Ім.) -«Турбота молоді тобі, Україно!»(Ім.)	-Юних зоологів і тваринників (Ім.) -«Турбота молоді тобі, Україно!»(Ім.)	
2019-2020		-«Україна – Європа – Світ (ІІ м.)	-Юних зоологів і тваринників (ІІІ м.)м.Київ

Відомості про педагога-наставника: Горбачук Тетяна Вікторівна, вчитель біології.

Додаток- 4

Інформація про педагога - наставника обдарованої дитини

1.Прізвище, ім'я, по батькові:**Горбачук Тетяна Вікторівна**

2. Повна дата народження: 26.08.1983

3.Повна назва навчального закладу **ЗОШ І-ІІІ ст.с.Воютин**

4.Предмет, який викладає: *біологія*

5.Педагогічний стаж: *17 років*

6.Категорія, звання, нагороди:*спеціаліст вищої категорії*

7.Повна домашня адреса: *с.Городок, вул. Центральна 10,а*

8. Контактний телефон: *066-428-8348*

9.Вид обдарованості, який розвиває:

- *інтелектуальна*

10. Досягнення за 3 роки: кількість дипломів та грамот

-районні(4)

-обласні(18)

-Всеукраїнські(8)

12. Публікація вчителя за 3 роки:*методичні розробки та віртуальні ресурси екологічного напрямку (сайт « На урок»), «Творчі сходинок педагогів Волині» (районний та обласний етапи), матеріали на Всеукраїнський конкурс авторських програм*

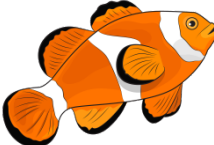
13. Інша інформація:

Брала участь у районному та обласному конкурсі «Вчитель року»

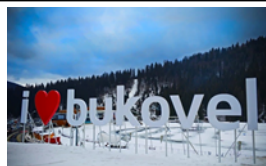
Проводила майстер-класи для вчителів ММО вч. біології.

Додаток -5

Візитна картка обдарованої дитини

<i>Візитна картка учня</i>	
	<i>Ліщук Олексій Валерійович</i> 
Дата народження	12.05.2004р.
Клас	11
Улюблені предмети	Біологія, фізкультура
Улюблена справа	

Мрії



Візитна картка учениці



***Поровчук
Богдана
Василівна***

Дата народження

15.03.2006р.

Клас

9

Улюблені предмети

Біологія, іноземна мова

Улюблена справа



Мрії	
------	---

<i>Візитна картка учениці</i>	
	<i>Марчук Олена</i>  <i>Валеріївна</i>
Дата народження	29.05.2004р.
Клас	11
Улюблені предмети	Українська мова, література

Улюблена справа	
Мрії	

<i>Візитна картка учениці</i>	
	 <i>Сасюк Ольга Володимирівна</i>
Дата народження	24.10.2005р.

Клас	9
Улюблені предмети	біологія, хімія
Улюблена справа	
Мрії	

Шкільна газета



Список використаної літератури

1. Барко В., Тютюнников А. Як визначити творчі здібності дитини? – К., 1991.
2. Голуб Т. Виховуємо обдарованих дітей// Завуч. – 2004. – №22
3. Івченко К. Не згасити іскру Божу. Робота з обдарованими учнями/Директор школи.- 2010.-№8
4. Кульчицька О. Методика діагностики інтелектуальної обдарованості/ Обдарована дитина.-2007.- №1
5. Настенко Н. Рекомендації щодо форм та методів роботи з обдарованими школярами/ Завуч.-2000, №6
6. Сущенко Т.І. Характерні особливості обдарованих дітейПочаткова школа.-1994.- №2
7. Чернишова Д. Організація роботи з обдарованими учнями// Обдарована дитина. -2001. -№7